

LIFE14/GIE/GR/000026

LIFE Natura Themis

Ημερίδες «Ο Νόμος στην Υπηρεσία του Περιβάλλοντος»

Νομική προστασία των ειδών που φιλοξενούνται

στις περιοχές Natura 2000 της Κρήτης

18-20, 27-29/11/2019

Γιώργος Ι. Πολίτης
Δικηγόρος, Μ.Δ.Ε.

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ 92/43/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Μαΐου 1992

για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Π,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι η διατήρηση, η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, αποτελούν ουσιαστικό στόχο γενικού ενδιαφέροντος του οποίου την επίτευξη επιδιώκει η Κοινότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 130 Π της συνθήκης·

ότι το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος (1987-1992) (4) προβλέπει μέτρα σχετικά με τη διατήρηση της φύσης και των φυσικών πόρων·

ότι η παρούσα οδηγία αυτή συμβάλλει στο γενικό στόχο μιας διαρκούς ανάπτυξης δεδομένου ότι ο κυριότερος σκοπός της είναι να ευνοήσει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιφερειακές απαιτήσεις· ότι η διατήρηση αυτής της βιοποικιλότητας ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να απαιτεί τη διατήρηση ή και την ενθάρρυνση ανθρώπινων δραστηριοτήτων·

ότι, στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών, οι φυσικοί οικοτόποι υποβαθμίζονται συνεχώς και αυξάνεται ο αριθμός των άγριων ειδών που απειλούνται σοβαρά· ότι εφόσον οι απειλούμενοι οικοτόποι και τα απειλούμενα είδη αποτελούν τμήμα της φυσικής κληρονομιάς της Κοινότητας και τα απειλούμενα στοιχεία είναι γενικά διασυννοριακής φύσεως, είναι αναγκαίο να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο μέτρα για τη διατήρησή τους·

ότι, λαμβανομένων υπόψη των απειλών που υφίστανται ορισμένοι τύποι φυσικών οικοτόπων και ορισμένα είδη, είναι αναγκαίο να χαρακτηριστούν ως οικοτόποι και είδη προτεραιότητας, ώστε να ληφθούν ταχέως μέτρα για τη διατήρησή τους·

ότι προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποκατάσταση ή η διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος σε ικανοποιητικό επίπεδο, πρέπει να χαρακτηριστούν ειδικές ζώνες διατήρησης ώστε να υλοποιηθεί ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο, σύμφωνα με ένα καθορισμένο χρονοδιάγραμμα·

ότι όλες οι χαρακτηρισμένες ζώνες, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών που έχουν ήδη ταξινομηθεί ή θα ταξινομηθούν στο μέλλον ως ειδικές ζώνες προστασίας δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (5) πρέπει να ενσωματωθούν στο συγκροτημένο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο·

ότι, σε κάθε χαρακτηρισμένη ζώνη, θα πρέπει να εφαρμόζονται τα αναγκαία μέτρα σε σχέση με τους στόχους διατήρησης που έχουν οριστεί·

ότι οι τόποι που ενδέχεται να χαρακτηριστούν ως ειδικές ζώνες διατήρησης προτείνονται από τα κράτη μέλη αλλά ότι,

(1) ΕΕ αριθ. C 247 της 21. 9. 1988, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 195 της 3. 8. 1990, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 75 της 20. 3. 1991, σ. 12.

(3) ΕΕ αριθ. C 31 της 6. 2. 1991, σ. 25.

(4) ΕΕ αριθ. C 328 της 7. 12. 1987, σ. 1.

(5) ΕΕ αριθ. L 103 της 25. 4. 1979, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 91/244/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 115 της 8. 5. 1991, σ. 41).

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Άρθρο 3

Δημιουργείται ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ειδικών ζωνών επωνομαζόμενο "Natura 2000". Αποτελείται από

Τόπους όπου βρίσκονται τύποι φυσικών οικοτόπων του παρ. I (ΤΥΠΟΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΕΔΑΦΩΝ ΩΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ) και οικότοποι των ειδών του παρ. II (ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ).

Και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας για την προστασία της άγριας ορνιθοπανίδας (Οδ. 79/409/ΕΟΚ, κωδ. 2009/147/ΕΚ).

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Στάδια χαρακτηρισμού των Ε.Ζ.Δ. (άρθρο 4):

- Κ. –μ.: καταγραφή περιοχών, τύπων οικοτόπων (Παρ. Ι) και ειδών χλωρίδας και πανίδας (Παρ. ΙΙ), πρόταση καταλόγου τόπων.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βάσει καταλόγων) –σε συνεργασία με κ. –μ. → Κατάλογος Τόπων Κοινοτικής Σημασίας. Πρόδηλοι οι τόποι με τύπους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή είδη προτεραιότητας (*).
- Κ. –μ : ορισμός κάθε Τ.Κ.Σ. ως Ε.Ζ.Δ. Προτεραιότητες για τη διατήρηση ή αποκατάσταση ενός τύπου φυσικών οικοτόπων (παρ. Ι) ή ενός είδους (παρ. ΙΙ) και για τη συνεκτικότητα του Δικτύου, σε συνάρτηση με τους κινδύνους υποβάθμισης ή καταστροφής που απειλούν τους τόπους.

Βασικά μέτρα (άρθρο 6):

Τα κ. –μ.:

- Καθορίζουν τα αναγκαία μέτρα διατήρησης για τις Ε.Ζ.Δ. (διαχειριστικά ή άλλα σχέδια, κανονιστικά, διοικητικά ή συμβατικά μέτρα) (§ 1).
- Θεσπίζουν μέτρα, ώστε στις Ε.Ζ.Δ. να αποφεύγεται η υποβάθμιση των οικοτόπων και οι ενοχλήσεις με επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα, εφόσον θα μπορούσαν να θέσουν εν αμφιβόλω την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας (§ 2).
- Εκτιμούν τις επιπτώσεις σχεδίων και έργων μη άμεσα συνδεδεμένων ή αναγκαίων για τη διαχείριση ενός τόπου, λαμβάνουν αντισταθμιστικά μέτρα, όταν ένα έργο πρέπει να προχωρήσει (κατ' εξαίρεση) παρά την αρνητική περιβαλλοντική εκτίμηση (§§ 3 -4). Αν (*) → επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με σημαντικές θετικές συνέπειες για το περιβάλλον.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Άρθρο 12

1. Τα κ-μ λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεσπισθεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας των ζωικών ειδών που αναφέρονται στο σημείο α) (ΖΩΑ) του παραρτήματος IV (ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ), στην περιοχή φυσικής κατανομής τους, που να απαγορεύει:

α) κάθε μορφή σύλληψης ή θανάτωσης, εκ προθέσεως, δειγμάτων αυτών των ειδών λαμβανομένων στη φύση·

β) να παρενοχλούνται εκ προθέσεως τα εν λόγω είδη, ιδίως κατά την περίοδο αναπαραγωγής, την περίοδο κατά την οποία τα νεογνά εξαρτώνται από τη μητέρα, τη χειμερία νάρκη και τη μετανάστευση·

γ) την εκ προθέσεως καταστροφή ή τη συλλογή των αυγών στο φυσικό περιβάλλον·

δ) τη βλάβη ή καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης.

Άρθρο 13

1. Τα κ-μ εκδίδουν τις απαιτούμενες διατάξεις ώστε να θεσπισθεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας των φυτικών ειδών που αναφέρονται στο σημείο β) (ΦΥΤΑ) του παραρτήματος IV, που να απαγορεύει:

α) την εκ προθέσεως αποκομιδή καθώς και τη συλλογή, κοπή, εκρίζωση ή καταστροφή δειγμάτων των εν λόγω ειδών, στην περιοχή φυσικής κατανομής τους·

β) την κατοχή, μεταφορά, εμπορία ή ανταλλαγή και προσφορά για εμπορικούς σκοπούς δειγμάτων των εν λόγω ειδών, που έχουν συλλεγεί από το φυσικό περιβάλλον, εκτός εκείνων που έχουν συλλεγεί νομίμως πριν αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η οδηγία.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Άρθρο 15

Όσον αφορά τη σύλληψη ή τη θανάτωση των ειδών άγριας πανίδας των απαριθμωμένων στο σημείο α) του παραρτήματος V (ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΡΥΘΜΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ), όταν εφαρμόζονται παρεκκλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 16 για την λήψη δειγμάτων, τη σύλληψη ή τη θανάτωση των ειδών που απαριθμούνται στο σημείο α) του παραρτήματος IV, τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρησιμοποίηση όλων των μη επιλεκτικών μέσων που είναι δυνατόν να προκαλέσουν τοπικά την εξαφάνιση ή να διαταράξουν σοβαρά την ησυχία των πληθυσμών ενός είδους, και ειδικότερα:

α) τη χρήση μέσων σύλληψης και θανάτωσης που απαριθμούνται στο στοιχείο α) του παραρτήματος VI·

β) κάθε μορφή σύλληψης και θανάτωσης από τα μέσα μεταφοράς που αναφέρονται στο στοιχείο β) του παραρτήματος VI.

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

α) Μη επιλεκτικά μέσα

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

- Τυφλά ή ακρωτηριασμένα ζώα χρησιμοποιούμενα για δόλωμα
- Μαγνητόφωνα
- Ηλεκτρικά ή ηλεκτρονικά συστήματα που μπορούν να θανατώνουν ή να προκαλούν σύγχυση
- Τεχνητές φωτεινές πηγές
- Καθρέπτες και άλλα μέσα που θαμπώνουν
- Μέσα φωτισμού στόχων
- Συστήματα στοχάστρων για νυκτερινή σκόπευση που περιλαμβάνουν μεγεθυντή εικόνων ή μετατροπέα ηλεκτρονικών εικόνων
- Εκρηκτικά
- Δίκτυα μη επιλεκτικά ως προς την αρχή που διέπει τη χρήση τους ή ως προς τις συνθήκες χρήσης τους
- Παγίδες μη επιλεκτικές ως προς την αρχή που διέπει τη χρήση τους ή ως προς τις συνθήκες χρήσης τους
- Βαλλίστρα
- Δηλητήρια ή δολώματα με δηλητήριο ή με αναισθητικό

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

Διοχέτευση αερίων ή καπνών

- Ημιαυτόματα ή αυτόματα όπλα των οποίων ο γεμιστήρας μπορεί να χωρέσει περισσότερα από δύο φυσίγγια

ΙΧΘΥΣ

- Δηλητήριο

- Εκρηκτικά

β) Μεταφορικά μέσα

- Αεροσκάφη

- Εν κινήσει οχήματα με κινητήρα

Κ.Υ.Α. 33318/3028/1998 (Β' 1289/28.12.98)

Άρθρο 11- Απαγορεύσεις για την προστασία των ζωικών ειδών (του παρ. IV, όπως αρθ. 12 της Οδ. 92/43/ΕΟΚ).

Άρθρο 12-Απαγορεύσεις για την προστασία των φυτικών ειδών (του παρ. IV, όπως αρθ. 13 της Οδ. 92/43/ΕΟΚ).

Άρθρο 15-Κατάλογος των ιδιαίτερα προστατευόμενων ειδών. «Μέχρι να εκδοθεί ο προβλεπόμενος στο άρθρο αυτό κατάλογος ισχύει το Π.Δ/γμα 67/1981 ...».

Οδηγία 2009/147/ΕΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (κωδ. & καταργ. Οδ. 79/409/ΕΟΚ)

- Μέτρα εφαρμοστέα από τα κράτη-μέλη για την προστασία των πουλιών: προδιαγραφές προστασίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της ορνιθοπανίδας σε σχέση με τις ανθρώπινες δραστηριότητες, (κυνήγι, εμπόριο, υποβάθμιση βιοτόπων κ.α.).
- 1η κατηγορία ειδών (Παρ. I): Απειλούμενα με εξαφάνιση ή ευάλωτα σε επεμβάσεις στο βιότοπό τους ή σπάνια λόγω περιορισμένου πληθυσμού ή παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα επιβίωσης.
- 2η κατηγορία (Παρ. II): Είδη με πληθυσμιακή και οικολογική κατάσταση που αφήνει περιθώρια κυνηγιού ή άλλης εκμετάλλευσης.
- 3η κατηγορία (Παρ. III): Είδη, των οποίων οι συνθήκες επιβίωσης διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Πριν από κάθε τύπο εκμετάλλευσης ή διαχείρισης απαιτείται τεκμηριωμένη εισήγηση και ειδικοί περιορισμοί .
- Τα κ-μ. έχουν την υποχρέωση να καθορίζουν τις καταλληλότερες σε αριθμό και έκταση περιοχές ως περιοχές (ζώνες) ειδικής προστασίας για τα πουλιά (Ζ.Ε.Π.).

Κ.Υ.Α. 37338/1807/2010

Μέτρα διατήρησης της άγριας ορνιθοπανίδας & των οικοτόπων-ενδιαιτημάτων της

Μέτρα διατήρησης των ενδιαιτημάτων των ειδών:

- Δημιουργία Ζωνών Προστασίας με δυνατότητα χαρακτηρισμού τους σύμφωνα με το ν. 1650/1986 κ.α.
- Δημιουργία Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).
- Διατήρηση και διαχείριση, σύμφωνα με τις οικολογικές απαιτήσεις, των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων που βρίσκονται εντός και εκτός των ΖΕΠ.
- Αποκατάσταση των κατεστραμμένων και υποβαθμισμένων οικοτόπων/ενδιαιτημάτων.
- Δημιουργία/επιαναδημιουργία οικοτόπων/ενδιαιτημάτων.

Καθορισμός μέτρων προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης εντός των ΖΕΠ (αρθ. 5Α-5Ι):

- Πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, αιολικοί σταθμοί, εξορύξεις, θήρα, γεωργία, δασοπονία, δηλητηριασμένα δολώματα, φύλαξη και ενημέρωση για τις ΖΕΠ, διαχειριστικές δράσεις για τα είδη χαρακτηρισμού εντός ΖΕΠ, αλιεία

Γενικά μέτρα προστασίας-Απαγορεύσεις.

Θηρευτική δραστηριότητα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Α Θ Η Ν Α
16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΤ
160

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1650

Για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Παύσαμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1.

Σκοπός.

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση θεμελιωδών κανόνων και η καθιέρωση κριτηρίων και μηχανισμών για την προστασία του περιβάλλοντος, έτσι ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υγιές και ασφαές περιβάλλον, μέσα στο οποίο να προστατεύεται η υγεία του και να ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Η προστασία του περιβάλλοντος, θεμελιώδεις και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής και αναπτυξιακής διαδικασίας και πολιτικής, υλοποιείται κύρια μέσα από το δημοκρατικό προγραμματισμό.

2. Ειδικότερα, βασικοί στόχοι του νόμου αυτού είναι οι ακόλουθοι:

α) Η αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της υπεράβιμης του περιβάλλοντος και η λήψη όλων των αναγκαίων, για το σκοπό αυτόν, προληπτικών μέτρων.

β) Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας από τις διάφορες μορφές υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ειδικότερα από τη ρύπανση και τις οχλήσεις.

γ) Η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου συνολικά και των επί μέρους γεωγραφικών και οικιστικών ενότητων του και μέσα από την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος.

δ) Η διασφάλιση της δυνατότητας ανανέωσης φυσικών πόρων και η ορθολογική αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων ή υπάντων σε σχέση με τις τωρινές και τις μελλοντικές ανάγκες και με κριτήρια την προστασία του περιβάλλοντος.

ε) Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.

στ) Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

3. Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιδιώκονται:

α) Η προστασία του εδάφους και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε οι χρήσεις του να γίνονται σύμφωνα με τις φυσικές ιδιότητές του και την παραγωγική του ικανότητα.

β) Η προστασία των επιφανειακών και υπόγειων νερών θεωρούμενων ως φυσικών πόρων και ως οικοσυστημάτων.

γ) Η προστασία της ατμόσφαιρας.

δ) Η προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική ή γεωμορφολογική αξία.

ε) Η προστασία των ζιτών των θαλασσών, των οχθρών των ποταμών, των λιμνών, του εσθμίου ζιτών και των νησίδων ως φυσικών πόρων, ως στοιχείων οικοσυστημάτων και ως στοιχείων του τοπίου.

στ) Ο καθορισμός της επιθυμητής και της επιτρεπόμενης ποιότητας των φυσικών αποθεμάτων καθώς και των κάθε είδους επιτρεπόμενων επιπέδων αποβλήτων, με την καθιέρωση και χρησιμοποίηση κατάλληλων παραμέτρων και οριακών τιμών, ώστε να μην προκαλείται υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με κριτήρια:

— την επιστημονική γνώση και εμπειρία

— την καλύτερη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία

— τις τοπικές συνθήκες και ιδιορροπίες του περιβάλλοντος και του πληθυσμού καθώς επίσης και τις ανάγκες ανάπτυξης

— την προϋπάρχουσα διαμόρφωση συλλογικής χρήσης μιας περιοχής

— τα υφιστάμενα χωροταξικά και αναπτυξιακά σχέδια.

ζ) Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από τη σωστή πληροφόρηση και εκπαίδευση.

Άρθρο 2.

Ορισμοί.

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. Περιβάλλον: το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

2. Ρύπανση: η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θερμού, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωικούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.

3. Μείωση: η μορφή ρύπανσης που χαρακτηρίζεται από την παρουσία παθόντων μικροοργανισμών στο περιβάλλον ή δεικτών που υποδηλώνουν την πιθανότητα παρουσίας τέτοιων μικροοργανισμών.

4. Υποβάθμιση: η πρόκληση από ανθρώπινες δραστηριότητες ρύπανσης ή οποιαδήποτε άλλης μεσεολής στο περιβάλλον, η οποία είναι πιθανό να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία, στην ποιότητα ζωής και στην υγεία

Ν. 1650/1986 Για την προστασία του περιβάλλοντος

Σε εξέλιξη το μεγάλο έργο του ΥΠΕΝ για την εκπόνηση ΕΠΜ/ΠΔ/ΣΔ για όλες τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Αρθ. 18 επ. Περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου μπορούν να χαρακτηρίζονται ως

- Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης
- Περιοχές προστασίας της φύσης
- Φυσικά πάρκα και ειδικότερα ως: εθνικά ή περιφερειακά πάρκα
- Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών και ειδικότερα ως: Ε.Ζ.Δ., Ζ.Ε.Π. ή Κ.Α.Ζ. ή συνδυασμός αυτών.
- Προστατευόμενα τοπία και στοιχεία τοπίου ή προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί.

Κ.Α.Ζ.: φυσικές περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές ή θαλάσσιες) με ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της άγριας χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου, ή ως σημαντικοί θαλάσσιοι οικότοποι.

Απαγορεύονται: θήρα, αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, σύλληψη άγριας πανίδας, συλλογή άγριας χλωρίδας, καταστροφή φυσικής βλάστησης και φυτοφρακτών, αμμοληψία, αποστράγγιση, επιχωμάτωση/αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, ρύπανση υδατικών συστημάτων, διάθεση/απόρριψη αποβλήτων, διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων, υπαγωγή σε πολεοδομικό/ρυμοτομικό σχεδιασμό. Επιτρέπονται: εγκατάσταση παρατηρητηρίων άγριας πανίδας, λειτουργία εκτατικών ιχθυοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Λατομεία και μεταλλεία, οδικά έργα και μονάδες υδατοκαλλιέργειας κατόπιν περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Ν. 1650/1986 Για την προστασία του περιβάλλοντος

Άρθρο 20-Προστασία και διατήρηση των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας

Άρθρο 28-Ποινικές κυρώσεις

«7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του κεφαλαίου αυτού ως πολιτικώς ενάγων μπορεί να παρίσταται το Δημόσιο, καθώς και οι ΟΤΑ στην περιφέρεια των οποίων τελέσθηκε το έγκλημα, το ΤΕΕ, το ΓεωτΕΕ, πανεπιστήμια, άλλοι επιστημονικοί φορείς, δικηγορικοί σύλλογοι, φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ΜΚΟ και φυσικά πρόσωπα, ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο και με αίτημα ιδίως την αποκατάσταση των πραγμάτων, στο μέτρο που είναι δυνατή. Έγγραφη προδικασία δεν απαιτείται.»

Άρθρο 29-Αστική ευθύνη

Άρθρο 30- Διοικητικές κυρώσεις

Ν. 4042/2012 Ποινική προστασία του περιβάλλοντος –Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ κ.λπ.

Με το νόμο θεσπίζονται αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις για την ποινική προστασία του περιβάλλοντος.

Τιμωρούνται σύμφωνα με το αρθ. 28 του ν. 1650/1986

-Η θανάτωση, ο αφανισμός, η κατοχή ή η σύλληψη προστατευόμενων ειδών της άγριας χλωρίδας ή πανίδας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η συμπεριφορά αφορά αμελητέα ποσότητα αυτών των ειδών και έχει αμελητέο αντίκτυπο στο καθεστώς διατήρησης των ειδών.

-Η εμπορία προστατευόμενων ειδών άγριας πανίδας ή χλωρίδας με την ίδια ως άνω εξαίρεση.

Στο άρθ. 6 και παρ. Α΄ αναφέρονται τα εθνικά νομοθετήματα, η παράβαση των οποίων συνιστά παράνομη συμπεριφορά σύμφωνα με τον νόμο αυτόν (όλες οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του ν. 1650/1986, ν. 3937/2011, κυα 33318/3028/1998, κυα 37338/1807/2010 κ.α.).

Ν.Δ. 86/1969 Δασικός Κώδικας

Ειδικά για τη θήρα

Αρθρον 252. Μέσα ασκήσεως θήρας.

Αρθρον 256. Απηγορευμένοι εις την θήραν χώροι.

Αρθρον 257. Προστασία υδροβίων-Σκοπευτήρια-Αμοιβαί διώξεως επιβλαβών θηραμάτων.

Αρθρον 258. Γενικαί απαγορεύσεις θήρας.

Αρθρον 287. Ποιναί κατά των παραβαιπόντων τας διατάξεις περί θήρας.

Αρθρον 288. Κατάσχεσις και δήμευσις μέσων παρανόμου θήρας.

Αρθρο 288Α. Διοικητικές κυρώσεις.

Αρθρον 289. Καθήκοντα ανακριτικών υπαλλήλων επί παρανόμου θήρας.

Αρθρον 290. Ποινικαί δικονομικαί διατάξεις. Χαρακτηρισμός των δασικών υπαλλήλων ως ανακριτικών.

Αρθρον 291. Ασκησις καθηκόντων ανακριτικού υπαλλήλου παρ' αξιωματικού.

Αρθρον 292. Εξέτασις δασικών οργάνων.

Αρθρον 293. Άσκησις καθηκόντων δημοσίου κατηγορού.

Αρθρον 294. Παράστασις του Δημοσίου ως πολιτικώς ενόγοντος.

Π.Δ. 67/1981 Περί προστασίας της αυτοφυούς Χλωρίδος και Αγρίας Πανίδος και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και Ελέγχου της Ερεύνης επ' αυτών.

Κηρύσσονται προστατευτέα είδη της χλωρίδας και άγριας πανίδας (πιν. Α και Β).

Αρθ. 2: Απαγορεύεται καθ'άπασαν την Επικράτειαν και καθ'όλην την διάρκεια του έτους η συλλογή η μεταφύτευσις η εκρίζωσις η κοπή η μεταφορά η πώλησις κια η αγορά η εξαγωγή εκ της Χώρας, ως και η δια παντός τρόπου καταστροφή των αναφερομένων εις τον Πίνακα Α βλαστικών ειδών μετά των ανθέων και καρπών αυτών ...

Αρθ. 3: Απαγορεύεται καθ'άπασαν την Επικράτειαν καθ'όλην την διάρκεια του έτους, ο φόνος ή η απόπειρα φόνου η κακοποίησησις, ο τραυματισμός ή η καθ'οιονδήποτε τρόπο πρόκλησις βλάβης η κατοχή, η σύλληψις, η ταρίχευσις η αγορά η πώλησις η μεταφορά ως και η εξωγωγή εκ της Χώρας των εις τον Πίνακα Β αναφερομένων ειδών της αγρίας πανίδος καθώς και τμημάτων ή παραγώγων αυτών ...

Αρθ. 9: Απαγορεύεται δια την καταπολέμησιν των εκάστοτε καθοριζομένων επιβλαβών ειδών η χρησιμοποίησις τοξικών ουσιών και εν γένει δηλητηριωδών ουσιών όσον αύται θέτουν εις κίνδυνον τα προστατευόμενα είδη αγρίας πανίδος και αυτοφυούς χλωρίδος.

Ν 4014/2011: Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κ.λπ.

Άρθρο 10-Διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000

Γίνεται με βάση τις πρόνοιες των π.δ/των (ή κυα) προστασίας. Αν δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις:

Κατ. Β → Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (παρ. 8 αρθ. 11) → αν κίνδυνος → πρόσθετοι όροι στις ΠΠΔ.

Κατ. Α → ΕΟΑ ως τμήμα της ΜΠΕ (παρ. 9 και 10 αρθ. 11).

Άρθρο 11-Περιεχόμενο φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης

Παρ. 8: Καταγραφή με έμφαση στα προστατευτέα αντικείμενα, εκτίμηση πιθανών επιπτώσεων λαμβανομένων υπ' όψιν των στόχων διατήρησης.

Παρ. 9: Αναλυτική καταγραφή με έμφαση στα προστατευτέα αντικείμενα, δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων: ανάλυση και αξιολόγηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία επί των: τύπων οικοτόπων του Παρ. Ι, ειδών χλωρίδας και πανίδας του Παρ. ΙΙ, ειδών ορνιθοπανίδας του Παρ. Ι της κυα ΗΠ 37338/1807/2010.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

